

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102437

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-10-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Непиталюк Антон Васильович

2. Nepytaliuk Anton V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Економіка

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-10-2021

Спеціальність за освітою: Економіка підприємства

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 11.051.032

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, м. Вінниця, Вінницький р-н., Вінницька обл., 21021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, м. Вінниця, Вінницький р-н., Вінницька обл., 21021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик:

Тема дисертації:

1. Формування стратегії демографічної стійкості України в умовах глобалізаційних перетворень
2. The demographic sustainability strategy's preparation in Ukraine under conditions of globalization

Реферат:

1. Роботу присвячено проблематиці поглиблення теоретичних засад, удосконалення методичних положень та розробки практичних рекомендацій щодо формування і підвищення ефективності стратегії забезпечення демографічної стійкості України в умовах глобалізаційних перетворень. Наукова новизна одержаних результатів полягає у концептуальному обґрунтуванні проблеми формування стратегії демографічної стійкості в умовах глобалізаційних перетворень, удосконаленні теоретико-методичного апарату оцінювання впливу соціально-демографічних чинників на динаміку економічного розвитку. У першому розділі «Теоретико-методологічні засади демографічної стійкості країни» проаналізовано та узагальнено підходи до трактування категорії «демографічної стійкості». Запропоновано її авторське визначення у якості специфічної здатності суспільства підтримувати та, застосовуючи в разі необхідності імпліцитні та експліцитні компенсатори, відновлювати, а також поліпшувати власну структуру в контексті соціальних страт за низкою значимих параметрів, зокрема щодо рівня економічної активності, а також освітньо-професійної та компетентнісної підготовки населення, на основі чого оптимізуються пропорції

продукування людського інтелектуального і фізичного капіталу, забезпечується інтенсифікація та неперервність виробництва, підвищується рівень громадського добробуту. Обґрунтовано, що комплекс демографічних чинників, в т. ч. динаміка чисельності та щільності населення, частки у його структурі економічно активних осіб, рівнів народжуваності (поточного і ретроспективного, з урахуванням 15-річного лагу впливу останньої на формування пропозиції на ринку праці) і смертності, середньої очікуваної тривалості життя, демографічного навантаження детермінує економічне зростання у перспективі. У другому розділі «Емпіричне дослідження соціально-демографічних характеристик населення України» з'ясовано, що скорочення чисельності населення України у 1990–2020 рр. на понад 10 млн осіб обумовлено не лише комплексом природних чинників, а й недосконалою і недостатньо системною й послідовною державною економічною політикою. Доведено, що пріоритетами демографічної політики мають бути: збільшення тривалості життя; зниження смертності населення всіх вікових страт, зокрема осіб працездатного віку, а також дітей; протидія відтоку працездатної молоді з метою мінімізації негативного впливу на виробничий і репродуктивний потенціал. До особливостей реалізації соціально-демографічної політики України віднесено відсутність ефективного інструментарію впливу на динамку природного і міграційного руху населення, пролонговані й не повною мірою узгоджені між собою структурні перетворення національного господарства, нерівномірність розвитку в регіональному розрізі, змішане фінансування галузей соціальної сфери із залученням приватних і публічних ресурсів. У третьому розділі «Розробка демографічної стратегії держави в контексті глобалізаційних перетворень» зазначено, що активізація процесів економічного зростання потребує удосконалити механізму і аналітичного інструментарію оцінювання впливу демографічних факторів на динаміку розвитку країни з використанням економетричних методів. Визначено, що одержання другого демографічного дивіденду через інтенсифікацію накопичення людського (інтелектуального) капіталу і раціоналізацію структури заощаджень та інвестицій є пріоритетом. Обґрунтовано, що політика економічного розвитку має спиратися на модель оптимального фінансування людського капіталу за рахунок як публічних, так і приватних ресурсів. Детерміновано категорію продуктивних публічних видатків у забезпеченні демографічної стійкості, окреслено роль приватних інвестицій, що спрямовуються на розвиток людського капіталу.

2. The dissertation is devoted to the problems of the theoretical foundations' deepening, the methodological provisions' refinement, and the certain applied recommendations' preparation for the demographic sustainability strategy's preparation in Ukraine under conditions of globalization. The scientific novelty of the obtained results is associated with the conceptual substantiation of the demographic sustainability strategy's preparation under conditions of globalization, and essential improvement in the theoretical and methodological assessment apparatus of the socio-demographic factors' impact on the economic development dynamics. In the first section "Theoretical and methodological principles of demographic sustainability" the approaches to the interpretation of "demographic sustainability" are analyzed and summarized. The aforementioned category has got the author's definition. Demographic sustainability is the society's ability to support automatically and – using both implicit and explicit compensators – to restore as well as to improve its own structure in the context of social stratification, regarding a set of significant parameters, including the economic activity level as well as educational, professional and competence training; demographic sustainability optimizes the production proportions of intellectual and physical capital, provides intensification and continuity of production, increases the population welfare. It was substantiated that the complex of demographic factors, in particular the dynamics of population size and density, the share of economically active persons in its structure, fertility (current and retrospective) and mortality rates, average life expectancy, influenced a long-term economic growth. In the second section "The empirical study of the Ukrainian population's socio-demographic characteristics" the population's decline over the 1990–2020 period by more than 10 million people was derived from a set of natural factors and an imperfect and insufficiently systematic and consistent government economic policy as well. It is proved that the demographic policy's priorities should be associated with an increase in the life expectancy; a reduction in all population age strata mortality (e. g., in the working age population stratum, in the juvenile stratum, etc.). The outflow of the youth should be counteracted in order to minimize the negative impact on production and reproductive potential. The

Ukrainian socio-demographic policy's implementation peculiarities are represented by the lack of effective tools to impact both natural and migration population increase, critically prolonged and rather uncoordinated the national economy's structural transformations, a significant development inequality in the regional context, and mixed social sectors' funding involving private and public resources. An updated approach to investigate the effects of demographic factors on economic growth was applied. In the third section "Development of the governmental demographic strategy in the context of globalization" the necessity of improvements in the mechanism and the analytical tools for assessing the demographic factors' impact on economic growth (involving econometric methods) was sustained. Meanwhile, the population aging could be a source for the second demographic dividend rather than an economic decline. In terms of the economically productive population stratum decline, the major challenge for the aging and aged societies is to provide a favorable framework for the specific old-age consumption and to achieve a desirable level of public welfare. The second demographic dividend gained through the intensified accumulation of human intellectual capital and the rationalized structure of savings and investments was identified as a priority. It was proved that the demographic development policy should be based on the optimal model of mixed public and private human capital funding. The category of "productive public expenditures" ensuring demographic sustainability was refined; the role of private investments aimed at human capital accumulation was outlined. It was highlighted that the ongoing shifts in the demographic structure could enable the national economy to convert most of the benefits from factor accumulation and technological changes into income per capita growth.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козловський Сергій Володимирович
2. Kozlovskiy Serhii V.

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шушпанов Дмитро Георгійович
2. Shushpanov Dmytro Heorhiiiovych

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Захарова Оксана Володимирівна
2. Zakharova Oksana Volodymyrivna

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хаджинов Ілля Васильович

2. Khadzhynov Illia V

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Якимова Наталія Сергіївна

2. Yakymova Nataliia Serhiivna

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дороніна Ольга Анатоліївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Дороніна Ольга Анатоліївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

